

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Länsstyrelsen har uppdrag från regeringen att stödja samordningen av insatser i länet som syftar till att motverka mäns våld mot kvinnor. Som grund för denna länsamverkan ligger en strategi som antogs år 2009 och som nu omarbetats för andra gången.

Den nya strategin gäller åren 2017-2020 och inkluderar hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Genom strategin och en årlig handlingsplan läggs grunden för ett än mer målinriktat och samordnat arbete mot mäns våld mot kvinnor. Syftet är att länets kommuner, hälso- och sjukvård samt

andra berörda myndigheter ska samverka och samordna sitt arbete för att utveckla stödet till våldsutsatta i nära relationer (kvinnor, män och barn) samt förebygga och avskaffa våldet.

Väl fungerande insatser förutsätter även samverkan med ideella föreningar i länet som bedriver stödarbete inom de områden som strategin omfattar.

En nyhet är den gemensamma styrgrupp som de samverkande myndigheterna tillsatt. Styrgruppen har mandat att fatta beslut i respektive organisation, vilket innebär att stödet i länet kan bli effektivt, likvärdigt och av god kvalitet.

STRATEGINS NIO INSATSONOMRÅDEN

1. Utveckla och stärk det våldsförebyggande arbetet

Mer uppmärksamhet behöver läggas på orsaker till våld i nära relationer och större fokus måste också riktas mot män och pojkar. Då mäns våld mot kvinnor grundar sig i brist på jämställdhet krävs ett aktivt jämställdhetsarbete på samhällets alla nivåer.

■ Utvecklingsåtgärder

- Påverka ungas attityder och värderingar.
- Engagera män och pojkar.
- Öka tillgängligheten av våldsförebyggande insatser i förskola, skola och inom idrottsrörelsen.

2. Förbättrad upptäckt av våldsutsatta

Tidig upptäckt av våld ger större möjligheter att förhindra fortsatt våld och ge bättre stöd till våldsutsatta. Det finns grupper där det är särskilt angeläget att tidigt upptäcka våldsutsatthet. En sådan grupp är flickor och unga kvinnor i åldern 13-25 år.

■ Utvecklingsåtgärder

- Sprid och ge kunskap om metoder för tidig upptäckt av våldsutsatthet inom socialtjänst och hälso- och sjukvård.
- Utveckla samverkan mellan yrkesgrupper som arbetar med djurskydd och socialtjänsten.
- Öka kunskapen om vuxnas och barns våldsutsatthet för olika aktörer i samhället.
- Öka kunskapen om flickors och unga kvinnors utsatthet.

3. Samverkan, samordning och uppföljning

Våldsutsatta personer, såväl vuxna som barn, kommer ofta i kontakt med flera olika myndigheter och aktörer. Samverkan kring individens behov är den viktigaste framgångsfaktorn för att upptäcka våld och ge stöd till våldsutsatta.

■ Utvecklingsåtgärder

- Utveckla samverkan med fler myndigheter: Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och Migrationsverket.
- Stärka kopplingen mellan den regionala och de lokala samverkansgrupperna.
- Erbjud kompetensstöd för till de lokala samverkansgrupperna för att utveckla sin samverkan.
- Fortsätta att utveckla arbetet med länsgemensamma indikatorer för uppföljning av länsstrategin.

4. Bevara och utveckla kompetensnivån

Personal som möter både våldsutsatta och våldsutövare, ska arbeta utifrån en kunskapsbaserad praktik. Befintlig kunskap ska systematiseras och spridas.

■ Utvecklingsåtgärder

- Länsstyrelsen erbjuder och utvecklar kompetens- och metodstöd.
- Länsstyrelsen samordnar nätverk för kompetensstöd, erfarenhetsutbyte och metodutveckling till nyckelpersoner.

5. Utveckla skydd, stöd och behandling för dem som utsätts för våld samt stöd till män som utövar våld

Kvinnor/flickor och män/pojkar ska erbjudas stöd och hjälp av god kvalitet oavsett vart de bor i länet. Män som utövar våld ska erbjudas stöd för att upphöra med sitt våldsbeteende.

Personer som utsätts för våld av närstående

■ Utvecklingsåtgärder

- Säkerställ tillgång på hemligt/skyddat boende.
- Öka kunskap om särskilt utsatta grupper och deras behov av bemötande och insatser.

Barn som lever med våld i nära relationer

■ Utvecklingsåtgärder

- Utveckla utredningsarbetet inom familjerätten när det förekommer våld och riskbedömningar avseende vårdnad, boende och umgänge.
- Öka kompetens och kunskap om barn i länets hemliga/skyddade boenden.
- Utveckla kunskap och rutiner för orosanmälan till socialtjänsten gällande barn.

Personer som utövar våld mot närstående

■ Utvecklingsåtgärder

- Att våldsutövande män får tillgång till stöd och hjälp inom socialtjänsten i länets alla kommuner.
- Öka kunskap om våldsutövande föräldrar.
- Utveckla och utöka Centrum mot våld.

6. Tillgång till lättillgänglig och anpassad information

Våldsutsatta behöver information för att kunna söka hjälp och stöd. Likaså måste våldsutövande män ges information om hur och var de kan söka hjälp för att komma ut sitt destruktiva beteende. Den informationen måste vara lättillgänglig och lätt att förstå.

■ Utvecklingsåtgärder

- Alla myndigheter ska ha tillgång till information riktad till våldsutsatta och våldsutövare.
- Information ska finnas tillgänglig på andra språk än svenska, på lätt svenska samt vara anpassad till olika målgrupper.
- En gemensam informationsplats om stöd för våldsutsatta på kommunernas och Region Västmanlands hemsidor ska utvecklas.

7. Utveckla rättsväsendets insatser

Idag finns det ett stort mörkertal vad gäller anmälan av våldsbrott i nära relationer. I den jämställdhetspolitiska utredningen konstateras att det är låg lagföring i ärenden som rör våld mot kvinnor. Det är allvarligt, eftersom det kan leda till att våldsut-sattas tilltro till rättsväsendet minskar och att mörkertalet ökar.

■ Utvecklingsåtgärder

- Mottagandet och bemötandet av våldsutsatta vuxna och barn ska utvecklas i samverkan mellan berörda myndigheter.
- Tid från anmälan till första förhöret ska kortas.
- Lärdom ska tas av genomförda ärenden med dödlig eller allvarlig utgång med syfte att förbättra rutiner.
- Män som döms för våld i nära relation, våld mot barn och/eller sexualbrott ska i större utsträckning genomgå återfallsförebyggande insatser inom Kriminalvården.

8. Hedersrelaterat våld/förtryck förhindras och motverkas

Hedersrelaterat våld och förtryck har sin grund i kön, makt, sexualitet och kulturella föreställningar kring detta. Vanligtvis drabbas unga kvinnor/flickor, men även unga män/pojkar blir utsatta för förtryck eller tvingas delta i förtryck.

■ Utvecklingsåtgärder

- Informera kvinnor/flickor och män/pojkar om deras rättigheter, främst inom ramen för skolans verksamhet.
- Stärk Resursteam Heder, myndighetsföreträdare med spetskompetens i hedersfrågor
- Genomför utbildningsinsatser för berörda myndigheter och ideella föreningar.
- Stärk samverkan mellan berörda aktörer, myndigheter och ideella föreningar.

9. Förhindra och motverka prostitution och människohandel för sexuella ändamål

Människohandel för sexuella ändamål innebär grova kränkningar av människors värdighet. Det är nästan bara män som köper sex. I länet finns en etablerad samverkansplan för myndigheters stöd till utsatta för prostitution och människohandel.

Under flera år har särskilda insatsveckor i samverkan gjorts för att kartlägga förekomst av prostitution i länet. Det finns inga tecken på att prostitutionen i länet minskar.

■ Utvecklingsåtgärder

- Motverka attityder kring sexköp.
- Stärk myndighetssamverkan kring människohandel och prostitution.
- Genomför utbildningsinsatser, grund- och spetsutbildningar för berörda myndigheter och ideella föreningar i dessa frågor.
- Utveckla och stöd arbetet med en länsövergripande koordinator för stöd till myndighetssamverkan och stöd till offer för människohandel och prostitution inom Region Mitt (Västmanlands län och Gävleborgs län).